ΑΔΙΑΚΡΙΤΟΙ ΚΑΙ ΑΔΙΑΚΡΙΣΙΕΣ

Ὁ Ἰωσὴφ τῆς Γερμανίας καὶ ἡ πανδοχεύς. «Ξυρίζω τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα !..» Ἡ οἰκειότης τοῦ Λουδοβίκου 18ου πρὸς τοὺς αὐλικούς του. Ὁ ταμπάκος τοῦ βασιλέως. Ἡ ἄβρότης τοῦ ἐκλέκτορος τῆς Βαυαρίας πρὸς τὸν ἀδιάκριτο ἀξιωματικό.

Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας Ἰωσὴφ ὁ Β', ταξειδεύοντας κατὰ τὸ 1771 στὴ Γαλλία ἔφθασε στὴν μικρὴ πόλι Ρέθελ πρὶν ἀπὸ τὴν ἀκολουθία του.

Ἡ διευθύντρια τοῦ ξενοδοχείου στὸ ὁποῖον κατέλυσε, ἄρχισε ἀμέσως νὰ τοῦ ὑποβάλῃ διάφορες ἀδιάκριτες ἐρωτήσεις, ἐπέμενε δὲ κυρίως νὰ μάθῃ ἐὰν ἀνῆκε στὴν ἀκολουθία τοῦ ἀναμενομένου αὐτοκράτορος.

— Πῶς μπορῶ νἀνήκω στὴν «ἀκολουθία» τοῦ αὐτοκράτορος, ἀπήντησεν ὁ Ἰωσήφ, ἀφοῦ, καθὼς βλέπεις, δὲν τὸν «ἀκολουθῶ» ἀλλά... προηγοῦμαι αὐτοῦ ...

Ἡ φλύαρη ξενοδόχος ἐν τούτοις δὲν ἔπαυσε τὶς ἀδιάκριτες ἐρωτήσεις της. Καί, σὲ λίγο, ἐνῶ ὁ αὐτοκράτωρ εἶχε σαπουνίσει τὸ πρόσωπό του γιὰ νὰ ξυρισθῇ, τὸν ξαναρώτησε μὲ περιέργεια :

— Ἐκτελεῖτε καμμιὰ ὑπηρεσία στὰ ἀνάκτορα ;...

— Ναί, ἀπήντησεν ὁ Ἰωσήφ. Ξυρίζω τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα!..

***

Ὁ Λουδοβίκος 18ος ἐφέρετο μὲ μεγάλην οἰκειότητα πρὸς τοὺς αὐλικούς του. Ὅταν ὅμως κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς τολμοῦσε νὰ λησμονήσῃ τὸν σεβασμὸ ποὺ τοῦ ὤφειλε, τὸν ἔβαζεν ἀμέσως στὴ θέση του.

Κάποτε, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Ἱματιοφυλακίου του μαρκήσιος ντὲ Ἀβεραί, καταχρώμενος τοῦ θάρρους ποὺ τοῦ εἶχε δώσει, ἐπῆρε μιὰ πρέζα ταμπάκο μέσ' ἀπὸ τὴν ταμπακέρα τοῦ βασιλέως ποὺ τὴν εἶχεν ἀφίσει ἀνοιχτὴ ἐπίνω στὸ γραφεῖο του.

Ὁ Λουδοβίκος 18ος δὲν ἔκαμε καμμιὰ κίνηση γιὰ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Μόλις ὅμως ὁ μαρκήσιος τράβηξε τὰ δάκτυλά του ἀπὸ τὴν ταμπακέρα, ὁ βασιλεὺς τὴν ἔπῆρε, καὶ χωρὶς νὰ πῇ λέξη, ἀδειασεν ὅλο τὸ περιεχόμενό της στὸ πάτωμα.

***

Κάτι ἀνάλογο συνέβη κάποτε καὶ στὸν Ἐκλέκτορα τῆς Βαυαρίας. Ἕνας γάλλος ἀξιωματικὸς ὁ ὁποῖος εἶχε πάει νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ, ἐνῶ συζητοῦσε μαζύ του, ἄνοιξε ἀφηρημένος τὴν ταμπακέρα τοῦ Ἐκλέκτορος, ποὺ βρισκόταν πάνω στὸ γραφεῖο του, καὶ πῆρε μιὰ πρέζα ταμπάκο.

Ὁ Ἐκλέκτωρ ὅμως δὲν φέρθηκε σὰν τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας: Χωρὶς νὰ παρεξηγήσῃ καθόλου τὴν οἰκειότητα τοῦ ἀδιακρίτου ἀξιωματικοῦ, τοῦ προσέφερεν ὡς δῶρον τὴν πολυτελῆ ταμπακέρα μὲ ὅλο τὸ περιεχόμενό της !...

ρος, ὁ Ἱερὸς Νιπτήρ, καὶ ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος.

Τὸ πρῶτο Προσκύνημα ποὺ ἀπαντοῦμε ὅταν μπαίνουμε εἶνε ἡ ***Ἁγία Ἀποκαθήλωσις.*** Βρίσκεται ἀπέναντι τῆς Ἁγίας Πόρτας καὶ ἔχει σχῆμα τραπέζης. Ὕψος 30 ἑκατοστά, μηκος 2,07 μ., πλάτος 1,30 μ. Σκεπάζεται ἀπὸ μάρμαρο πορφυρόλευκο. Γύρω ὑψώνονται 12 μανουάλια, 4 τῶν Ὀρθοδόξων, 4 τῶν Καθολικῶν, 4 τῶν Ἀρμενίων. Κάθε μανουάλι βαστάζει λαμπάδα βάρους 50 ὀκάδων ! Ἡ Ἁγία Ἀποκαθήλωσις εἶνε ὁ τόπος ὅπου ὁ «Εὐσχήμων Ἰωσήφ», ὁ Νικόδημος καὶ ὁ Ἰωάννης μὲ τὴ Θεοτόκο, κατέβασαν τὸ Σῶμα τοῦ Σωτῆρος ἀπὸ τὸ Σταυρὸ καὶ τὸ ἐκήδευσαν «***εἰλήσαντες σινδόνι καθαρᾷ καὶ ἀρώμασι***», κατὰ τὴν Ἰουδαϊκὴ συνήθεια.

Προχωρώντας φθάνουμε σὲ μιὰ πανύψηλη ἀψίδα, ***Βασιλικὴ Καμάρα*** λεγομένη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν περνοῦμε στὸ ***Χορὸ τοῦ Καθολικοῦ.*** Τὴν κορυφὴ τοῦ Καθολικοῦ ἀποτελεῖ μέγας, λίθινος τροῦλος, Βυζαντινῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον κρέμεται πολυέλαιος βάρους 300 ὀκάδων, μὲ 300 φῶτα, λαμπρότατος, ἀνυπολογίστης ἀξίας. Κάτω, στὴ μέση τοῦ Καθολικοῦ, ὑψώνεται μιὰ στρογγυλὴ λίθινη γούρνα ποὺ ἔχει μέσα σκαλισμένη μιὰ σραῖρα. Ἐδῶ ἐπιστεύετο ἄλλοτε ὅτι ἦταν ὁ ἀφαλὸς τῆς Γῆς. Ὁ ἐπισκεφθεὶς τῷ 697 τὴν Ἁγίαν Γῆν περιηγητὴς Ἀρκοῦλφος γράφει τὰ ἑξῆς περίεργα :

«...Εὗρον ἐν Ἱεροσολύμοις, πρὸς ἔνδειξιν τοῦ ὀμφαλοῦ τῆς Γῆς, μίαν ὑψηλὴν στήλην, ἡ ὁποία ὑψώνετο ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως, ἐκεῖ ὅπου ἀνέστη ὁ νεκρὸς δι' ἐπιψαύσεως τοῦ Σταυροῦ. Ἡ στήλη αὕτη κατὰ τὴν μεγαλειοτέραν θερινὴν ἡμέραν, καίτοι ἐκτεθειμένη εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας, δὲν ἐσχημάτιζε σκιάν, παρελθούσης ὅμως τῆς ἡμέρας ταύτης, ηὔξανεν ἡ σκιά. Τοῦτο ἐχρησίμευε ὡς ἀπόδειξις ὅτι ἡ Ἱερουσαλὴμ ἔκειτο ἐν τῷ μέσῳ τῆς Γῆς».

Ὁ κατὰ τὸ ἔτος 1102 ἐπισκεφθεὶς τὴν Ἱερουσαλὴμ Σαιβοῦλφος βρῆκε μέσα στὸ σημερινὸ Καθολικὸ καὶ στὸν τόπο τοῦ σημερινοῦ «***ὀμφαλοῦ τῆς Γῆς***» «ἔναν τόπον, ὁ ὁποῖος ἐκαλεῖτο «***πυξὶς***» καὶ ἔνθα ὁ Κύριος ἡμῶν τὸν ὀμφαλὸν τῆς Γῆς ἰδιοχείρως ἔδειξε καὶ ἐμέτρησε κατὰ τὴν ψαλμῳδίαν».

Ὅλος ὁ Χορὸς τοῦ Καθολικοῦ εἶνε καταστόλιστος ἀπὸ ἀργυρὲς καὶ χρυσὲς εἰκόνες καὶ ἄλλα κειμήλια μεγίστης ἀξίας. Τὴ νύχτα τῆς Ἀναστάσεως οἱ παπάδες ἀνάβουν ἐκεῖ 1000 φῶτα.

Ὁ Προσκυνητὴς

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ

ΤΙΠ-ΜΠΙΤΣ

Ὁ ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς, χρονολογεῖται ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας.

Στὴν ἀρχὴ ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, εἶχε τὸν προορισμό, νὰ βαπτίζωνται, κατὰ χιλιάδας οἱ εἰδωλολάτραι ποὺ εἴχανε κατηχηθῆ.

Ἔπειτα ἔλαβε τὸν θρησκευτικὸ καὶ ἐκκλησιαστικὸ χαρακτῆρα ποὺ ἔχει σήμερα.

***

Γιὰ νὰ προσδιορισθῆ ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, κατὰ τοὺς πρώτους Χριστιανικοὺς χρόνους, χρόνια ὁλόκληρα περάσανε, σὲ κατανάλωσι συζητήσεων καὶ πολυλογίας καὶ σχολίων.

— Οἱ Δυτικοί, συμμορφούμενοι μὲ τὰ Ρωμαϊκὰ ἔθιμα, γιόρταζαν τὸ Πάσχα, τὴν πρώτην Κυριακήν, ποὺ ἀκολουθεῖ μετὰ τὴν 14ην ἡμέρα τῆς σελήνης τοῦ Μαρτίου.

***

Οἱ Ἕλληνες ὅμως μιμούμενοι τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀποστόλου Ἰωάννου, γιόρταζαν τὸ Πάσχα των, τὴν ἴδια ἡμέρα ποὺ συνέπιπτε ἡ 14η ἡμέρα τῆς σελήνης τοῦ Μαρτίου.

***

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ 3ου αἰῶνος ὁ Ἐπίσκοπος Ρώμης Βίκτωρ, ἔγραψε στοὺς Ἕλληνας Ἐπισκόπους ἐπιστολὴν αὐθάδη, διὰ τῆς ὁποίας τοὺς διέτασσε, νὰ ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμα τῶν Δυτικῶν, γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τοῦ Πάσχα των.

Ὁ Ἐπίσκοπος ὅμως Ἐφέσου Πολυκράτης, ἀπήντησεν ὅτι οἱ Ἕλληνες θὰ μείνουν πιστοὶ στὶς παραδόσεις των καὶ ἐξανάγκασε τὸν Βίκτωρα νὰ ἀνταπαντήσῃ, ὅτι κατόπιν τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς, ἦταν ἀναγκασμένος νὰ διακόψῃ κάθε σχέσι μὲ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἀνατολῆς.

Οἱ Ἕλληνες ἀπήντησαν ὅτι μόνον αἱ πρὸς τὸν θεὸν σχέσεις τῶν Χριστιανῶν τοὺς ἐνδιαφέρουν καὶ ὄχι αἱ τῶν «ἱεροενδεδυμένων ἀτόμων».

Ἡ διάστασις αὕτη ἔλαβε τέλος κατὰ τὸ 325, ποὺ ἔγινε ἡ Σύνοδος τῆς Νικαίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐθεσπίσθη ἡ παραδοχὴ ἀπὸ ὅλες τὶς ἐκκλησίες, τῶν συνηθειῶν τῆς μεγάλης τῆς Ρώμης ἐκκλησίας.

***

Οἱ Ἕλληνες τότε ἀποδεχθῆκαν μὲν τὴν ἀπόφασι τῆς Συνόδου, ἀλλὰ ἐπειδὴ τὸ Γρηγοριανὸ ἡμερολόγιο, ἦταν κατὰ 13 ἡμέρας ἀργότερα ἀπὸ τὸ τῶν Λατίνων, γιὰ τοῦτο γιόρταζαν πάντοτε τὸ Πάσχα τους μερικὲς ἡμέρες ἀργότερα ἀπὸ τοὺς Δυτικούς.

Καὶ ἐξηκολούθησε τοῦτο ἐπὶ αἰῶνας, ἕως ὅτου ἄλλαξε καὶ τὸ δικό μας ἡμερολόγιο κ' ἔσσι Ἕλληνες καὶ Λατίνοι, Ἀνατολικοὶ καὶ Δυτικοὶ γιορτάζουμε μαζὺ τὸ Πάσχα.

***

Σ' ἕνα παλαιὸ Πασχαλινὸ φύλλο τῆς «Ἀκροπόλεως», τοῦ Γαβριηλίδου, ὑπάρχει ἕνα πεζὸ ποίημα τοῦ κ..... Καφαντάρη, διὰ τὴν «Ἀνάστασι».

Ἀρχίζει ὡς ἑξῆς :

Ἀπὸ τῆς παρανοῆς τοῦ Ἀδάμ, πάσχουσα ἡ ἀνθρωπότης ἀνεζήτει ἐπὶ μακρὸν χρόνον τὸν λυτρωτήν της.

Τίς θὰ ἦτο ἐκεῖνος ὅστις θὰ ἀπελευθέρου τὴν στένουσαν ἀνθρωπότητα ;

. . . . . .

Μάλιστα ἦτο αὐτὸς εἰς ὃν φόρον ἀποτίει ἡ ἀνθρωπότης σήμερον.

Φόρον πίστεως· φόρον εὐγνωμοσύνης !

. . . . . .

Τὸν φόρον τοῦτον ἐναποθέτει πρὸ τῶν ὁδῶν σου Λυτρωτά !

. . . . . .

Τελειώνει δὲ τὸ πεζὸν ποίημα αὐτὸ καὶ μὲ μίαν..... ὀνομαστικὴν ἀπόλυτον.

«Συμπίπτουσα δὲ ἡ ἡμέρα αὕτη μὲ τὴν ἀναγέννησιν τῆς φύσεως, χαιρετίζομεν κτλ.»

***

Στὰ Ἱεροσόλυμα ὑπάρχει μιὰ παλιὰ οἰκοδομή, γιὰ τὴν ὁποίαν λέγεται ὅτι ἐκεῖ ὁ Χριστὸς ἐκάλεσε τοὺς μαθητάς του καὶ τοὺς παρέθεσε τὸν «Μυστικὸν Δεῖπνον».

Τὸ οἰκοδόμημα αὐτὸ τὸ εἶχαν μεταβάλλει σὲ Τζαμὶ οἱ Τοῦρκοι καὶ δὲν ἐπετρέπετο ἡ εἴσοδος ἐπὶ Τουρκίας σὲ κανέναν καὶ ἰδίως στοὺς Χριστιανούς.

Ἐν τούτοις ὅμως οἱ προσκυνηταί, ποὺ πήγαιναν κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ στοὺς Ἁγίους Τόπους, πήγαιναν τὴ νύκτα τῆς Μεγάλης Τετάρτης καὶ γονάτιζαν ἀπ' ἔξω καὶ ἄναβαν κηριά.

***

Τὴν νύκτα, τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, πρὸς τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα ξημερώνοντας, οἱ Ἀλβανοὶ τῆς Βορείου Ἀλβανίας, ξυρίζουν τὰ κεφάλια τους !....

Συλλέκτης